

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 540/2024-22

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara (sudca spravodajca) a sudcov Jany Baricovej a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] zastúpeného URBAN & PARTNERS s.r.o., advokátska kancelária, Červeňova 15, Bratislava, proti postupu Okresného súdu Liptovský Mikuláš v konaní sp. zn. 2T/65/2018 po právoplatnosti nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 303/2022 zo 6. septembra 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkový stav veci a argumentácia sťažovateľa

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu elektronickou formou 26. júla 2024 (doplnenou podaniami doručenými 26. augusta 2024 a 6. septembra 2024, pozn.) domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2T/65/2018 (ďalej len „napadnuté konanie“) v období po právoplatnosti nálezu ústavného súdu č. k. IV. ÚS 303/2022-46 zo 6. septembra 2022. Súčasne navrhuje, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu konať bez zbytočných prietahov, priznal mu primerané finančné zadosťučinenie 2 300 eur a náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že okresný súd rozsudkom sp. zn. 2T/65/2018 z 3. augusta 2022 uznal sťažovateľa za vinného zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 Trestného zákona, uložil mu peňažný trest 600 eur a náhradný trest odňatia slobody vo výmere dvoch mesiacov, Krajský súd v Žiline uznesením č. k. 2To/80/2022-1017 zo 7. júna 2023 jeho odvolanie proti odsudzujúcemu rozsudku zamietol, a preto 25. januára 2024 podal dovolanie. V tejto súvislosti rozporuje len postup okresného súdu, ktorý ku dňu podania ústavnej sťažnosti nepredložil súdny spis na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky a podané dovolanie

ani nedoručil prokurátorovi na vyjadrenie. Bez bližšej špecifikácie namieta aj absenciu rozhodnutia okresného súdu o trovách trestného konania. V doplneniach ústavnej sťažnosti poukázal na nezmenený stav dovolacieho konania a zvýšil sumu požadovaného primeraného finančného zadost'učinenia z 2 000 eur na 2 300 eur. Na podklade uvedeného a s dôrazom na už nálezom ústavného súdu konštatované zbytočné priet'ahy v napadnutom konaní a uložený príkaz okresnému súdu konať odôvodnil zásah do svojich uvedených práv, ako aj nároky uplatnené v petite ústavnej sťažnosti.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

3. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

4. V rámci predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti ústavný súd pripomína, že konanie okresného súdu už bolo predmetom prieskumu v konaní podľa čl. 127 ústavy (body 1 a 2 tohto uznesenia, pozn.), a preto pristúpil k ústavnoprávnomu prieskumu v intenciách sťažnostného návrhu, t. j. v období po 13. septembri 2022, keď nález ústavného súdu nadobudol právoplatnosť.

5. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 186/2010, I. ÚS 7/2023) a namietané porušenie označených práv sťažovateľa možno posudzovať spoločne.

II.1. K namietanému porušeniu označených práv postupom okresného súdu:

6. V súlade so svojou rozhodovacou činnosťou ústavný súd konštatuje, že nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie tohto základného práva (I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02, I. ÚS 61/03, III. ÚS 372/09). Ústavný súd poukazuje na právny názor vyslovený vo svojej doterajšej judikatúre, podľa ktorého ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov (napr. I. ÚS 42/01, III. ÚS 59/05). Na kratšie obdobia nečinnosti ústavný súd spravidla prihliada vtedy, keď sa vyskytli opakovane a zároveň významným spôsobom ovplyvnili dĺžku súdneho konania (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 39/00, I. ÚS 57/01). V prípade, keď ústavný súd pri predbežnom prerokovaní zistí, že namietaný postup všeobecného súdu sa nevyznačuje takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné priet'ahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavnú sťažnosť spravidla odmieta ako zjavne neopodstatnenú (napr. IV. ÚS 221/05, III. ÚS 126/2010, I. ÚS 96/2011, IV. ÚS 254/2021).

7. Predmetné je aj prípad sťažovateľa, keďže ústavný súd vlastnou činnosťou zistil, že okresný súd o trovách trestného konania rozhodol uznesením z 28. septembra 2023 (právoplatným 13. októbra

2023, pozn.), dovolanie sťažovateľa zaslal 2. mája 2024 Okresnej prokuratúre Liptovský Mikuláš (ďalej len „okresná prokuratúra“), ktorá sa vyjadrila 22. mája 2024, pričom vyjadrenie okresnej prokuratúry zaslal 22. augusta 2024 na vedomie obhajcovi sťažovateľa, ktorý si ho v odbernej lehote neprevzal a súdny spis je pripravovaný na expedovanie najvyššiemu súdu.

8. Napriek tomu, že v postupe okresného súdu sa vyskytli kratšie obdobia nečinnosti (viac ako tri mesiace od podania dovolania a jeho expedovania okresnej prokuratúry a ďalšie tri mesiace od preposlania vyjadrenia okresnej prokuratúry obhajcovi sťažovateľa, pozn.), nečinnosť okresného súdu nedosahuje ústavne relevantnú intenzitu, na základe ktorej by po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie bolo možné vysloviť porušenie práv sťažovateľa. Ústavný súd preto ústavnú jeho sťažnosť pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

9. V tejto nadväznosti ústavný súd vyjadruje dôvodnú pochybnosť o nevedomosti právneho zástupcu sťažovateľa o stave dovolacieho konania, pretože ak by rešpektoval svoju povinnosť postupovať s odbornou starostlivosťou [§ 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v platnom znení], už minimálne v rámci doplnení ústavných sťažností mohol ústavný súd oboznámiť o okresným súdom vykonávaných úkonoch (§ 376 Trestného poriadku).

10. Ako *obiter dictum* ústavný súd uvádza potrebu zohľadniť špecifiká napadnutého konania, pretože podanie dovolania samo osebe nemá odkladný účinok (§ 368 ods. 4 Trestného poriadku), o vine sťažovateľa bolo právoplatne rozhodnuté rozsudkom okresného súdu, ktorý nadobudol právoplatnosť v spojení s uznesením krajského súdu 7. júna 2023, okresný súd právoplatne rozhodol aj o trovách trestného konania a miera právnej neistoty sťažovateľa súvisiaca s dovolaním je teda značne nižšia ako v prípade prebiehajúceho konania a absencie právoplatnosti rozhodnutia.

II.2. K aplikácii čl. 47 charty v konaní okresného súdu:

11. Sťažovateľ sa v súvislosti s existenciou zbytočných prietahov v napadnutom konaní domáha aj vyslovenia porušenia práva podľa čl. 47 charty, avšak nešpecifikuje, ktorý odsek tohto ustanovenia sa má aplikovať, a preto obsah práva na prerokovanie záležitosti v primeranej lehote implikuje záver o prípadnom použití čl. 47 ods. 2 charty. Ústavná sťažnosť sa ale v tejto časti vyznačuje nedostatočnou argumentáciou, keďže sťažovateľ len stroho v petite ústavnej sťažnosti konštatoval porušenie práva podľa čl. 47 charty, avšak neuviedol konkrétnejšiu a určitú ústavnoprávne relevantnú námietku svedčiacu v prospech záveru o porušení označeného práva namietaným postupom okresného súdu. Pritom zo vzájomnej väzby medzi ustanoveniami zákona o ústavnom súde (§ 43 v spojení s § 123 zákona o ústavnom súde) vyplýva povinnosť sťažovateľa označiť základné práva a slobody, vyslovenia porušenia ktorých sa domáha, nielen označením príslušných článkov ústavy či iného právneho dokumentu upravujúceho garanciu práv a slobôd, ale musí ich konkretizovať aj skutkovo (m. m. IV. ÚS 124/08, IV. ÚS 146/08, I. ÚS 318/2018), t. j. uviesť, z akých dôvodov malo dôjsť k ich porušeniu, a navrhnúť v tejto súvislosti aj dôkazy.

12. Podľa čl. 51 ods. 1 charty sú ustanovenia charty určené členským štátom výlučne vtedy, ak vykonávajú právo Európskej únie. Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora Európskej únie sa základné práva zaručené v právnom poriadku Európskej únie uplatnia vo všetkých situáciách, ktoré upravuje právo Európskej únie, avšak nie mimo týchto situácií. Pokiaľ teda určitá právna

situácia nepatrí do pôsobnosti práva Európskej únie, nemôžu sa na akty členských štátov vzťahovať ani ustanovenia charty (napr. rozsudok Súdneho dvora Európskej únie z 30. 6. 2016 vo veci C-205/2015, Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Brașov proti Vasilemu Tomovi, Biroul Executorului Judecătoresc Horațiu-Vasile Cruduleci, body 23 a 24, pozri aj II. ÚS 45/2017).

13. Medzi náležitosti ústavnej sťažnosti patrí aj zrozumiteľné a preskúmateľné uvedenie konkrétnych právnych dôvodov, pre ktoré malo podľa sťažovateľa dôjsť k porušeniu jeho základných práv a slobôd [§ 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde], a úlohou ústavného súdu nie je „triafať“ sa do nešpecifikovaných (resp. nedostatočne špecifikovaných iba ich všeobecným vymedzením) požiadaviek sťažovateľa (II. ÚS 153/2017, I. ÚS 683/2022). Konanie podľa čl. 127 ods. 1 ústavy sa už pri jeho začatí vyznačuje bezvýnimčným uplatňovaním dispozičnej zásady, a preto ústavný súd nie je oprávnený „doplňať“ vlastným hodnotením sťažnosti ako celku taký petit sťažnosti, resp. jej odôvodnenie, ktoré nespĺňajú požiadavky kladené na ich kvalitu zákonom o ústavnom súde (m. m. I. ÚS 357/2017, I. ÚS 521/2020).

14. Ústavný súd v prípade sťažovateľa nepristúpil k výzve na odstránenie nedostatku ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde, pretože zistený deficit zákonom predpísaných náležitostí nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom. Z publikovanej judikatúry jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom ustanovených náležitostí podaní účastníkov konania (napr. IV. ÚS 77/08, I. ÚS 368/2010, IV. ÚS 213/2010, IV. ÚS 134/2010, I. ÚS 280/2020, I. ÚS 256/2024). Ústavný súd zároveň prizvukuje, že sťažovateľ je zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom a prípadná výzva na odstránenie nedostatkov spočívajúcich v absencii náležitého odôvodnenia ústavnej sťažnosti by *de facto* znamenala suplovanie úkonov právnej služby a už zmieňovanou povinnosťou advokáta postupovať s odbornou starostlivosťou, čo nie je žiadnym spôsobom akceptovateľné (m. m. II. ÚS 117/05, IV. ÚS 267/08, IV. ÚS 213/2010, II. ÚS 660/2016).

15. V konklúzii uvedeného a v spojení s § 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd uzatvára, že ústavná sťažnosť sťažovateľa v časti namietaného porušenia čl. 47 charty neobsahuje náležitosti ustanovené zákonom, čo je dôvodom na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde.

16. Z dôvodu odmietnutia ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľa nezaoberal, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia označených práv.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. októbra 2024

Miloš Maďar
predseda senátu